

Sygn. akt I C 53/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Krystyna Mieszkowska

Protokolant: Gabriela Mulica

po rozpoznaniu w dnia 17 kwietnia 2019 r. w C.

na rozprawie

sprawy z powództwa T. Ł. (1)

przeciwko L. Ś.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

1. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w C. z dnia 11 marca 2005 roku wydanego w postępowaniu nakazowym w sprawie o sygnaturze akt XII NC (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 7 grudnia 2005 roku – w części zasądzonej od T. Ł. (2) na rzecz L. Ś. umowne odsetki od kwoty 5.850 zł (pięć tysięcy osiemset pięćdziesiąt złotych) w wysokości przewyższającej czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odeski maksymalne) od dnia 20 lutego 2006 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego L. Ś. na rzecz powoda T. Ł. (1) kwotę 10.817 zł (dziesięć tysięcy osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego;
3. nakazuje pobrać od pozwanego L. Ś. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w C. kwotę 17.832 zł (siedemnaście tysięcy osiemset trzydzieści dwa złote) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt IC 53/19

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 29 stycznia 2019r. powód T. Ł. (2) wystąpił przeciwko L. Ś. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym w dniu 11 marca 2005r. przez Sąd Rejonowy w C. w sprawie XII NC (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności - w części obejmującej odsetki umowne przewyższające wysokość odsetek maksymalnych za okres od dnia 20 lutego 2006r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że pozwany L. Ś. zawarł 11 czerwca 2004r. z P. Ł. umowę pożyczki, na mocy której pozwany pożyczył mu kwotę 3 000 zł. Spłata pożyczki miała nastąpić do dnia 12 lipca 2004r., a w razie wystąpienia zwłoki pożyczkobiorcy w zapłacie należności głównej i odsetek, pożyczkodawca był uprawniony do naliczania dalszych odsetek od dnia 12 lipca 2004r. w wysokości 1,5% dziennie od kwoty pozostałej do zapłaty. Powód podniósł, że zobowiązał się do poręczenia i spłaty pożyczki udzielonej przez pozwanego P. Ł.. Pozwany uzyskał

w dniu 11 marca 2005r. nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy w C. w sprawie XII NC (...), w którym powód wraz z P. Ł. zobowiązani byli do zapłaty solidarnie kwoty 5 850 zł z odsetkami 1,5% dziennie od dnia 7 lutego 2005r. do dnia zapłaty. Następnie, po uzyskaniu klauzuli wykonalności, wierzyciel skierował do Komornika Sądowego G. W. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, które jest prowadzone do chwili obecnej pod sygnaturą KM (...). Powód wskazał, że z zaświadczenia organu egzekucyjnego wynika, że na dzień 17 stycznia 2019r. wierzycielowi (pozwanemu) została przekazana już kwota 96 218 zł 32 gr, natomiast do spłaty pozostaje jeszcze kwota 350 772 zł 77 gr tytułem odsetek, 5850 zł tytułem należności głównej oraz koszty egzekucji. Powód podniósł, że nie kwestionuje istoty stosunku cywilnoprawnego, ale wskazuje, że po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło i nie może być egzekwowane na skutek oddziaływania zmiany stanu prawnego na istnienie oraz możliwość egzekwowania zobowiązania. Powód dochodzi pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w zakresie odsetek od należności głównej przekraczających odsetki maksymalne. Zgodnie z art. 359 § 1 k.c., odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy wynika to z czynności prawnej albo z ustawy, orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu. W myśl art. 359 § 2⁽¹⁾ k.c. maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym w okresie od dnia 20 lutego 2006r. do dnia 31 grudnia 2015r. przekroczyć czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP, a w okresie od dnia 1 stycznia 2016r. nie może przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych. Zatem, w ocenie powoda, zarówno wprowadzenie regulacji odsetek maksymalnych, jak i zmiana ich wysokości nie może nie mieć wpływu na wysokość odsetek wymagalnych od daty wejścia w życie nowych regulacji prawnych, o ile nowa regulacja dotyczy tych odsetek. Z kolei roszczenie o odsetki uzyskuje swój byt samodzielny niezależnie od długu głównego; odsetki są wymagalne osobno za każdy dzień opóźnienia. W każdym kolejnym dniu następuje zdarzenie, które ma wpływ na wysokość zobowiązania. Powołując się na stanowisko judykatury, powód podniósł, że zmiana stanu prawnego, w szczególności wynikająca z ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2005r., Nr 157, poz. 1316), w okolicznościach podanych przez powoda spowodowała, że zobowiązanie stwierdzone tytułem wykonawczym w postaci nakazu zapłaty z dnia 11 marca 2005r. sygn. akt XII NC (...) wygasło. W stosunkach prawnych, które powstały przed dniem 20 lutego 2006r. od tego dnia należały się odsetki nie wyższe niż odsetki maksymalne wprowadzone cytowaną ustawą, choćby strony zastrzegły odsetki wyższe. Według ogólnego wyliczenia zobowiązania powoda wynikającego z nakazu zapłaty z dnia 11 marca 2005r. sygn. akt XII NC (...), w oparciu o właściwe przepisy prawa, na dzień 28 stycznia 2019r. to zobowiązanie wyniosło łącznie 52 836 zł 86 gr (należność główna + odsetki + koszty postępowania). Natomiast z zaświadczenia organu egzekucyjnego wynika, że od powoda wyegzekwowano kwotę 96 218 zł 32 gr. Zdaniem powoda wejście w życie ustawy z dnia 7 lipca 2005r. jest zdarzeniem, o którym mowa w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., co uzasadnia powództwo opozycyjne (k.- 3-47).

W odpowiedzi na pozew pozwany podniósł, że powód nie dokonał spłaty zadłużenia stwierdzonego nakazem zapłaty z dnia 11 marca 2005r. w sprawie XII Nc (...), wobec czego pozwany jako wierzyciel wszczął postępowanie egzekucyjne zgodnie z prawem, które nadzorował Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w C. G. W.. Pozwany wskazał, że powód nie podjął żadnej próby ugodowego rozwiązania powstałego długu. Ponadto, pozwany podniósł, że w sprawie egzekucyjnej złożył wniosek o ograniczenie postępowania do kwoty głównej zawartej w nakazie zapłaty, bez naliczonych dalszych odsetek i uznających całkowitą spłatę zadłużenia powoda (k.- 64).

Sąd zważył, co następuje:

W dniu 11 czerwca 2004r. P. Ł. zawarł umowę pożyczki z pozwanym L. Ś., na podstawie której L. Ś. udzielił mu pożyczki w kwocie 3 000 zł. Termin zwrotu pożyczki strony umowy określiły na dzień 12 lipca 2004r.; pożyczkobiorca zobowiązał się zwrócić pożyczkę w całości wraz z odsetkami wynoszącymi 0,8% dziennie od dnia 11 czerwca 2004r.

W § 2 umowy strony postanowiły, że opóźnienie w zwrocie pożyczki skutkować będzie odsetkami za zwłokę w wysokości 1,5% za każdy dzień od daty wymagalności do chwili spełnienia świadczenia i odsetki będą naliczane od kwoty pozostajej do zapłaty pożyczki.

Na podstawie § 4 umowy, powód T. Ł. (2) zobowiązał się wobec L. Ś. wykonać wszelkie zobowiązania za pożyczkobiorcę P. Ł. wynikające z umowy pożyczki z dnia 11 czerwca 2004r. tytułem spłaty pożyczki i odsetek.

Nakazem zapłaty z dnia 11 marca 2005r., sprostowanym postanowieniem z dnia 13 czerwca 2005r., wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie XII NC (...), Sąd Rejonowy w C. zasądził solidarnie od P. Ł. i T. Ł. (2) na rzecz L. Ś. kwotę 5 850 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości 1,5% w stosunku dziennym od dnia 7 lutego 2005r. oraz kwotę 117 zł tytułem kosztów postępowania. Prawomocnemu nakazowi zapłaty została nadana klauzula wykonalności w dniu 7 grudnia 2005r.

/ **dowód:** kopia umowy pożyczki z dnia 11.06.2004r. (k.- 10); dokumenty znajdujące się w aktach Sądu Rejonowego w C. XII Nc (...) - umowa pożyczki z dnia 11.06.2004r. (k.- 7), nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w C. z dnia 11.03.2005r. (k.-11), postanowienie z dnia 13.03.2005r. o sprostowaniu nakazu zapłaty (k.- 33), wniosek o wydanie tytułu wykonawczego wraz z dowodem odbioru (k.- 49, 50); tytuł wykonawczy – akta egzekucyjne V KM (...) /.

Wnioskiem z dnia 20 grudnia 2005r. (data wpływu) pozwany L. Ś. (jako wierzyciel) wystąpił do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. G. W. (dawny Rewir (...)) o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikom P. Ł. i T. Ł. (2) celem wyegzekwowania w całości należności objętych nakazem zapłaty z dnia 11 marca 2005r. w sprawie XII NC (...), tj. należności głównej w kwocie 5 850 zł z odsetkami umownymi 1,5% dziennie od dnia 7 lutego 2005r. oraz kosztów procesu i klauzuli w łącznej kwocie 129 zł. Zawiadomieniem z dnia 20 grudnia 2005r. Komornik wszczął egzekucję przeciwko dłużnikom i dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę dłużników, która to egzekucja od tamtej pory do chwili obecnej jest prowadzona w sprawie V Km (...).

Do dnia 17 października 2018r. organ egzekucyjny w sprawie V Km (...) pobrał od dłużników P. Ł. i T. Ł. (2) na poczet egzekwowanych należności, na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie XII NC (...), łącznie kwotę 94 251 zł 69 gr. Na dzień 17 października 2018r. zadłużenie dłużników, w tym T. Ł. (2) wyniosło łącznie 350 516 zł 40 gr, w tym należność główna – 5 850 zł i odsetki umowne – 344 666 zł 40 gr.

W dniach 5 listopada 2018r., 5 grudnia 2018r. i 3 stycznia 2019r. uiszczono, w ramach potrącenia egzekucyjnego, kwoty 730 zł 58 gr, 709 zł 42 gr i 718 zł 63 gr. Na dzień 17 stycznia 2019r. stan zadłużenia wyniósł 356 622 zł 77 gr (5 850 zł /należność główna/ + 350 772 zł 77 gr /odsetki/). Do dnia 17 stycznia 2019r. Komornik przekazał wierzycielowi L. Ś. łącznie kwotę 96 218 zł 32 gr.

/ **dowód:** dokumenty znajdujące się w aktach egzekucyjnych V KM (...) - karta rozliczeniowa, tytuł wykonawczy, wniosek egzekucyjny złożony w dniu 20.12.2005r. (k.- 1), zawiadomienia o wszczęciu egzekucji i zajęciu wynagrodzenia za pracę (k.- 2, 3, 13, 14), informacje o stanie zadłużenia i wyegzekwowanej należności (k.- 196, 238, 243) /.

Powód T. Ł. (2) otrzymuje emeryturę w wysokości około 2 204 zł miesięcznie netto, po uwzględnieniu potrąceń organu egzekucyjnego. Prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z małżonką K. Ł., która uzyskuje dochód w postaci emerytury w kwocie 895 zł netto miesięcznie. Na ich utrzymaniu (w ramach rodziny zastępczej) pozostaje 15-letnia wnuczka A.

/ **dowód:** oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku i dochodach (k.- 12-16), kopia decyzji o waloryzacji emerytury z dnia 1.03.2018r. (k.- 21-22) /.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne.

Zdarzenie, na którym dłużnik może oprzeć powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności musi nastąpić po zamknięciu rozprawy. Sprawa pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności odnosi się do odsetek od należności głównej przekraczających odsetki maksymalne. Powód T. Ł. (2) powoływał się na zdarzenie mające miejsce po dacie wydania spornego tytułu egzekucyjnego, zasądającego odsetki umowne od należności głównej w wysokości 1,5% dziennie (547,5% w stosunku rocznym), jakim było wejście w życie przepisów ustanawiających odsetki maksymalne w stosunku rocznym z dniem 20 lutego 2006r. W ocenie powoda tytuł wykonawczy należało pozbawić wykonalności co do odsetek powstałych po dniu 20 lutego 2006r. w części w jakiej ich wysokość w stosunku rocznym przekroczyła stopę maksymalnych odsetek wynikających z czynności prawnej wyznaczanej na podstawie art. 359 § 2¹ k.c.

Wprawdzie podkreślić należy, że powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonym prawomocnym orzeczeniem. W związku z tym nie jest dopuszczalna merytoryczna zmiana uprzednio wydanego prawomocnego orzeczenia w oparciu o art. 840 k.p.c. W toku procesu „opozycyjnego” nie może dojść do ponownego badania istoty stosunku cywilnoprawnego, który łączył strony i badania okoliczności wskazanych jako podstawa faktyczna powództwa oraz analizy przepisów prawa materialnego decydujących o sposobie rozstrzygnięcia sądu (por. uzasadnienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 stycznia 2013r., I ACa 908/12, LEX nr 1289420; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2014r., V CNP 16/13, LEX nr 1441199).

Jednakże przyjmuje się, że zmiana stanu prawnego jest zdarzeniem, o którym mowa w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., gdy spowodowała, że zobowiązanie stwierdzone tytułem wykonawczym w części lub w całości wygasło albo nie może być egzekwowane (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2018r., III CZP 107/17, LEX nr 2467066; uzasadnienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 kwietnia 2014r., I ACa 33/14, LEX nr 1466790; uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 3 czerwca 2014r., I ACa 446/14, LEX nr 1544761). Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu cytowanej uchwały III CZP 107/17, wskazujące iż w sytuacji, gdy nowe regulacje prawne wyraźnie retroaktywnie odnoszą się do określonych zobowiązań stwierdzonych tytułem wykonawczym albo ingerują na przyszłość, tj. od dnia wejścia w życie, w stwierdzone takim tytułem zobowiązania, zwłaszcza zobowiązania do świadczeń powtarzających się lub zobowiązania, których treścią są – działające na przyszłość – nakazy lub zakazy określonego zachowania się dłużnika, to w takich przypadkach zmiana stanu prawnego kwalifikuje się jako zdarzenie, o którym mowa w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Nie chodzi bowiem o ponowną ocenę – według tych nowych regulacji – zagadnień rozstrzygniętych prawomocnym orzeczeniem, lecz o oddziaływanie takiej zmiany na istnienie albo możliwość egzekwowania zobowiązania, które zostało stwierdzone w tym orzeczeniu.

Powód, jako zdarzenie mające uzasadniać wniesione w niniejszej sprawie powództwo wskazał zmianę normatywną wynikającą z ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2005r., Nr 157, poz. 1316), polegającą na tym, że ustawodawca z dniem 20 lutego 2006r. ustanowił odsetki maksymalne w określonej wysokości (art. 359 § 2¹ k.c.) i postanowił, że przekroczenie ich progu w czynności prawnej sprawia, że należą się odsetki maksymalne (art. 359 § 2² k.c.).

Zgodnie z tą ustawą (obowiązującą od dnia 20 lutego 2006r.) wprowadzono do kodeksu cywilnego w art. 359 przepisy, w myśl których maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (§ 2¹), a jeżeli wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne (§2²); z kolei postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych, także w razie dokonania wyboru prawa obcego; w takim przypadku stosuje się przepisy ustawy (§ 2³). Regulacja wprowadzona na mocy tej noweli dotyczyła nie tylko odsetek kapitałowych, lecz także odsetek za opóźnienie. Celem tej nowelizacji była eliminacja z obrotu prawnego nadmiernych, lichwiarskich odsetek, grożących „pętlą zadłużenia”. Zgodnie z normą intertemporalną zawartą w cytowanej ustawie, jej przepisy stosuje się do czynności prawnych dokonywanych po jej wejściu w życie (art. 5 cytowanej ustawy).

Sąd Najwyższy w cytowanej uchwale podniósł, mając na uwadze zasadniczy cel ustawy nowelizującej kodeksową regulację o odsetkach, że art. 5 tej ustawy (z 7 lipca 2005r.) nie musi być uznany za wyczerpującą regulację intertemporalną, gdy odróżni się od siebie czynność prawną jako zdarzenie prawne będące źródłem stosunku prawnego od tego stosunku prawnego. Można wówczas przyjąć, że art. 5 noweli przesądza jedynie, że czynności prawne dokonywane od dnia 20 lutego 2006 r. poddane były reżimowi jej przepisów, podczas gdy czynności prawne dokonane wcześniej temu reżimowi nie podlegały. Odrębną jednak kwestią jest reżim prawny stosunków prawnych wynikających z czynności prawnych dokonanych przed dniem 20 lutego 2006r., zastrzegających określone w nich odsetki. Przy założeniu, że art. 5 ustawy 2005 r. nie jest tu miarodajny, zasadne jest pomocnicze odwołanie do reguł intertemporalnych wywodzonych z ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny (Dz.U. z 1964r., Nr 16, poz. 94 z późn. zm. – p.w.k.c.). Obowiązek zapłaty odsetek za opóźnienie wynika z niewykonania zobowiązania pieniężnego w terminie, w związku z czym punktem odniesienia winien być art. XLIX § 3 p.w.k.c. Uznając każdy kolejny dzień niewykonania zobowiązania pieniężnego za odrębne zdarzenia oznaczające poszczególne wypadki niewykonania zobowiązania, wywieść należy z art. XLIX § 3 p.w.k.c. regułę, że prawem właściwym dla odsetek za opóźnienie powinno być prawo obowiązujące w dniu, za który należą się odsetki. W wypadku odsetek za opóźnienie każdy kolejny dzień opóźnienia jest okresem, za który należą się odsetki (por. art. 56 ustawy z dnia 9 października 2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw /Dz.U. z 2015r., poz. 1830/). W rezultacie w stosunkach prawnych, które powstały przed dniem 20 lutego 2006r., od tego dnia należały się odsetki nie wyższe niż odsetki maksymalne, wprowadzone ustawą z 2005r., choćby strony zastrzegły odsetki wyższe.

W kontekście przedmiotowego powództwa prowadzi to do wniosku, że wejście w życie art. 359 § 2¹ k.c. dotyczącego odsetek maksymalnych, wprowadzonego ustawą z dnia 7 lipca 2005 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny i obowiązującego od 20 lutego 2006r., spowodowało, że zobowiązania zapłaty odsetek za opóźnienie, które stwierdzone były wcześniej tytułami wykonawczymi, w zakresie w którym odsetki te przekraczały wysokość wprowadzonych ustawą z 2005r. odsetek maksymalnych, wygasły i od tego dnia należały się tylko odsetki maksymalne (art. 359 § 2² k.c.), a od 1.01.2016r. – odsetki maksymalne za opóźnienie (art. 481 § 2² k.c.). W związku z tym wejście w życie ustawy z 2005r. w tym zakresie stanowiło zdarzenie, o którym mowa w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., mogące uzasadniać powództwo opozycyjne (por. również wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 sierpnia 2018r., V ACa 611/17, LEX nr 2544015; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 5 czerwca 2018r., I ACa 1297/17, LEX nr 2553160).

Zasygnalizować w tym miejscu należy, że ustawą z dnia 9 października 2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw /Dz.U. z 2015r., poz. 1830/ ustawodawca wprowadził autonomiczne rozwiązanie kwestii odsetek maksymalnych w odniesieniu do odsetek za opóźnienie przewidzianych w art. 481 k.c. Przed 1 stycznia 2016r. zagadnienie odsetek maksymalnych wynikających z czynności prawnych uregulowane było ogólnie w art. 359 k.c., tj. mechanizm określania tych odsetek był jednolity zarówno dla odsetek za opóźnienie, jak i dla odsetek kapitałowych. Po tej dacie nastąpiło zróżnicowanie prawnego pojęcia odsetek w tym znaczeniu, że art. 359 k.c. reguluje kwestie związane z odsetkami kapitałowymi (kredytowymi), zaś art. 481 k.c. definiuje pojęcie i mechanizm określania odsetek za opóźnienie. Według art. 481 § 2¹ k.c. maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie). Jeżeli wysokość odsetek za opóźnienie przekracza wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, wierzycielowi należą się jedynie odsetki w granicach odsetek maksymalnych za opóźnienie (art. 481 § 2² k.c.). Odsetki orzeczone nakazem zapłaty z dnia 11 marca 2005r. mają w świetle zmian obowiązujących od 1 stycznia 2016r. charakter odsetek za opóźnienie w rozumieniu art. 481 k.c.

W związku z powyższym Sąd pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w C. z dnia 11 marca 2005r. wydanego w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygnaturze akt XII NC (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności – w części zasądzonej od T. Ł. (2) na rzecz L. Ś. umowne odsetki od kwoty 5 850 zł w wysokości przewyższającej czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku

Polskiego (odsetki maksymalne) od dnia 20 lutego 2006r. do dnia 31 grudnia 2015r. i dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty.

Ustalone przez strony i orzeczone nakazem zapłaty odsetki umowne miały bez wątpienia lichwiarski charakter, a ograniczenie ich niniejszym orzeczeniem do odsetek maksymalnych doprowadzi do ponownego ich przeliczenia, które z pewnością radykalnie zmniejszy zadłużenie powoda.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Stosownie do treści tych przepisów, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy w skład kosztów procesu wchodzi: wynagrodzenie adwokata – 10 800 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł.

Wysokość kosztów zastępstwa procesowego określono na podstawie § 2 pkt 7) i § 15 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r., poz. 1800 z późn. zm.).

Koszty sądowe poniesione w toku procesu przez Skarb Państwa obejmowały opłatę od pozwu w kwocie 17 832 zł.

Stosownie do art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. - Dz.U. z 2018r., poz.300) Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 17 832 zł tytułem zwrotu w/w kosztów sądowych.